

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 .

Egészévre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyilvtéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Magyar műveltség.

Gróf Tisza István miniszterelnök programjának második vezéreszméjéül a **nemzeti** szempontot hirdeti. A nemzeti állam erőteljes kiépítését tűzi feladatául s a magyar culturával akarja meghódítani az ország nemzetiségeit. Igaza van.

A műveltség a nemzeti életnek tiszta verőfénye, mely olyan, mint a napsugár a mi dolgaink felett. Fényében dolgozunk, tőle kapjuk a kedvet. Világossága nélkül munkánk nem volna foganatja. Ha kődbe borulna, elbágyadnánk; elcsenevészne minden politikánk és minden gazdálkodásunk. De a melyről még is csak olyan ritkán beszélünk alaposan; ünnepélyes alkalmakor, vagy még akkor sem. Pedig nagyon sokszor kellene róla beszélnünk, hogy igaz mivolta szerint megismerjük és megbecsüljük.

Magyar nemzeti kultúra! Nagy és nehéz szó ez. Fölfogni, megérteni, megtestesíteni az idegen elemektől, előbbre vinni, diadalra segíteni s annak segítségével egységre foglalni az ország határai közt minden értelembeli és érzelmi különbséget; befejezni általa a nemzeti egységet, milyen óriási, szédítő és még is mennyire nemes, lelkesítő és mennyire elérhetőnek látszó gondolat

Gróf Tisza István, ki erős magyar érzületét már atyjától kellett, hogy örökölje, önérettel és erős hittel hirdeti, hogy „Ezt az államot ezerszertendővel ezelőtt a magyar nemzet alkotta meg, a magyar nemzet nyomta reá bélyegét. Ezt az államot a maga nemzeti jellegétől megfosztani

nem lehet.” Mint látjuk Tisza gondolkodásában mint a mult kincseire támaszkodó szellemi és erkölcsi hatalom jelenik meg a magyar egységes nemzeti műveltség eszméje. Ez a nagy, ideális eszme és lángoló szív a nemzetet nem bírja egy korra korlátozva tekinteni. Nincs, nem lehet önálló nemzeti műveltség, mely nem a mult kincseiből táplálkozik és nem fejlődik organikusan a régitől. Műveltség lehet az is, a mit egyszerűen átveszünk idegen nemzetek kincseiből. Semmi sem oly könnyű, mint az idegen kultúra importja. A világműveltség az ujságok és könyvek lapjain röpi túl. Az idegen gondolat kifejezés annyira tetszetős.

Az idegen ötlet annyira kellemes. A nagy nemzetek irodalmi, művészeti és tudományos produkciójában annyi a fölösleges. És oly olesó minden, a mit idegenből hozunk. Ezerféle kényelmi ok szól a mellett, hogy vegyük át idegen nemzetek szellemi és erkölcsi kincseit úgy, a mint kapjuk és ne vesszödjünk a kritikával, mely mindenütt ott áll a maga nyársával, hogy beledöfje a szellemi portékákba.

De nemzeti kultúra-e az ilyen? Nem így van-e, hogy az idegen szó, az idegen gondolat kifejezés, az idegen mondatszerkezet, az idegen ötlet, az idegen izlés, az idegen műalkotás, az idegen érzelem és az idegen erkölcs lassan elnyomja mindazt, ami nemzeti bennünk? Vagy nem úgy van-e, hogy ime, ebben a korban is, a nyelvtudománynak, az irodalomnak és műzésnek úgy kellett nagy és keserves fáradsággal leásni a multak földjébe, hogy ujra napvilágra hozza

azt a teuger sok műveltségi kincset a melyet az idegen országokból felénk szálló futó homok már csaknem egészen elborított. Hiszen maga a magyar nyelv is magyarabb és nemzetibb ma már, mint a milyen volt csak ez előtt 30 évvel is. A mikor t. i. még nem állott be a nagy kultur visszahatás a germanizmus ellen. És ki merné azt mondani, hogy a mi édes magyarnyelvünk, úgy, a hogyan ma beszélünk és írunk, már meg volna mentve a germanismusoktól és olyan volna, mint a hogyan azt magunk akarjuk?

A gondviselés a magyar nemzetet multjában valóban kimerithetlen kultur kincsekkel áldotta meg. És habár egyrésze ennek a kincsnek a latin nyelv uralma és a török dülása alatt odaveszett, az a mi megmaradt, még mindig bőségesen elegendő arra, hogy nyelvünk, irodalmunk és művészetünk, de még tudományunk nemzeti része is abból merítsen magának táplálékot. Legalább annyit, a mennyivel magunkat megerősítve, a nyugatról egyre-másra nagyobb műveltségi importtal szemben a magyar kultur élet önállóságát megerősíthetjük.

Europának szinte egyetlen kisebb nemzete sem dicsekedhetik multjában ekkora kultur kincsel. Tölünk keletre egy sem. Legendáink, mondáink, hagyományaink a keleti ősi műveltség forrásaiból fakadnak. Nemzeti királyságunk története és hagyománya a nyugati kereszténységből. A szent korona eredete a keresztény legendákban vész el. Vannak szent királyaink: István és László. Szent asszonyaink: Erzsébet, Margit és Agnes. Történetünk telve van nagy és eredeti gondolatokkal. Nemzeti függetlenségünk harcrai fölséges

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

É. N.

Olyan vagyok én, mint a csalogány,
Télen elhallgat méldzó dalom;
A sötét, borult ég engem lever,
Beteggé tesz, sehol sem nyughatom.
Hullik az eső, el-el nézem a
Sok unalmas, esernyős alakot,
Egy-egy ruganyos kocsis is robot
S ülnek benn nyafogó kisasszonyok.

Jó lantom a sarokban szundikál,
Unja magát a jámbor szörnyű mód;
Húrjai lassan lepattogzanak . . .
Hja bizony, csöndes nagyon dalnokod.
Mióta kihűlt a forró sugár
S lehullt az erdő sűrű lombdísze,
Mióta nem nyílt virág a mezőn
És nem csattog a kedves fülemile.

Szívem oly árva, olyan bánatos
Mindig-mindig a multakon mereng —
És az emlékek csodás visszhang gyanánt
Lelkemben mint egy bús dal visszacseng.
Hallgatom, lágyan így kezdődik el:

„Rád gondolok, szép halvány kedvesem . . .
És végezi egy elhaló accord:
„Szeretlek téged, nagyon — végtelen.”

Oly jó ismerős e dal én nekem,
Mintha magam daloltam volna el;
Folytatni vágyom, lantomhoz nyulok,
De húrjain oly fájó zene kel,
Mintha nedves fától borulna rá,
Oly halkán szól, bágyadtan csendesen,
— Mint mikor a sebzett szív megtörik —
„Szeretlek téged, nagyon — végtelen.”

Vay Sarolta.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Nem lehettem Budapesten midőn a mult hó közepén az Esküterről a budai partokra átvezető „Erzsébet hid”-at a forgalomnak átadták, de nem mulaszthattam el az első alkalmat, végig menni rajta és megbámulni e csoda alkotmányt s mivel a megnyitás alkalmával a P. és V.-ben semmi ismertetést nem láttam róla, engedjen helyet e pár sornyi leírásnak.

Az „Erzsébet hídja” a millenniumi nagy nemzeti műnek legnagyobbika s egyuttal Europának egyik legkiválóbb technikai alkotása. Valóban méltó arra, hogy a magyar nemzet ezredéves fennállásának határkövéül szolgáljon s hirdesse a nemzeti munka dicsőségét, az ország haladásának és civilizációjának magas fokát. A cél, melyet e híd megalkotásával szemelött tar-

tottak, el lesz érve, mert ez az alkotás, mely a technikai tudományok nagyszerű csodás haladását hirdeti, egyuttal annak a nemzetnek nagyságáról tesz fényes tanuságot, mely ezen tudományokat magáévá tette és tovább fejlesztette. És az Erzsébethidja méltán sorakozik azon nagy alkotások közé, melyeket a legmodernebb tudományok hatalma teremtet meg.

Mert egy 290 méteres távolságot egyetlen nyílással áthidalni és pedig úgy, hogy az minden tekintetben megfeleljen ama követelményeknek, melyeket egy főváros hatalmas forgalma megkíván, bizony nem könnyű feladat. Ily nagy távolságoknál egyszerű rácsos szerkezeteket alkalmazni nem lehet, mert a terhelések hatása alatt keletkező roppant feszültségeknek a rendelkezésünkre álló anyagok ellenállani nem képesek.

Az anyag erőssége korlátozott, de az emberi szellem nem ismer korlátokat. Itt lép előtérbe a technikai tudományok hatalma, mely az anyag belső titkait kutatja és ellenálló képességeit a külső erőkkel összhangzásba hozni igyekszik oly szerkezetek megteremtésével, melyek az erők működését megfelelő módon szabályozva, a keletkező belső feszültségeket csökkentik.

Az Erzsébet hídja a maga hatalmas kompozíciójával joggal sorozható az emberi szellem nagy alkotásai közé. Az a négy, hatalmas aczéllánc, mely a híd pályát tartja, az óriási súlyokkal és tömegükkel ható vasoszlopok, a lánczok lengéseinek megakadályozására való merevítő rácsos szerkezetek, a horgony kamrának a lánczok megtámasztására szolgáló nagyszerű berendezése, az itt elhelyezett hatalmas gránitömbök, a földnek eme legrégibb és legkeményebb közei, melyek lánczok nyomását a parti pillérekre elosztatják, mindezek külön-külön és az erők átvételére és elosztására

költéssel. Az Anjouk és Hunyadiak kora tudomány és művészettel. Nemzeti irodalmunknak ősrégi emlékei vannak. És tudjuk, hogy a XVII. században a nemzeti nyelv és irodalom magasabb fokon állott és eredetibb volt, mint a német. Ezer csapás, ezer küzdelem között a magyar nemzeti lélek kulturmunkája sohasem pihent.

Irodalmunkban, művészetünkben, sőt még tudományosságunkban is óriási, még mindig földolgozatlan régi anyaggal rendelkezünk. Ruházatunkban, szokásainkban, háztartásunkban, életmódunkban és erkölcesinkben is nagy az a régi kincs, amit veszni engedtünk az idegen miatt.

A nemzetnek igazi profétái azok, kik az önálló magyar gondolkodás és műveltség szükségét hirdetik. Most inkább, mint akármikor, mivel most sokkal nagyobb a magyar eredeti nemzeti műveltség elmosódásának veszedelem. A német világ roppant gazdasági javakkal, s rendkívül nagy szellemi és erkölcsi kincsekkel indul meghódításunkra. Nálunk pedig még igen nagy azoknak a száma kik a német befolyás hatása alatt nőttek fel. A kik romlott, szintelen magyarnyelven beszélnek. A kik a magyar nyelv kifejezési erejét és eredetiségeit nem ismerik. A kiknek a házában butor, ékesség és műtárgy minden idegen. De a kik azért lelkek egész benső érzésével vágnak az önálló magyar gondolkodás és műveltség után; csak legyen, aki kezükre jár és bevezeti őket annak misztériumába. Szerencsés kor ez a mostani, mert a nemzeti önállóság gondolata talán az Árpádok kora óta sohasem volt olyan erős Magyarországon mint most. Az új nemzedék telve van rajongással mindenért, a mi a miénk. A nagy nemzeti áradat mindent ellenállhatatlan viharhargyanánt sodor magával. Hogy hová? az még nagy kérdés. De hogy jó irányban sodorjan minket, ez épen egy valódi magyar államférfi és a magyar közélet vezéreinek igazi nagy feladata. Eddig csak egyetlen nagy közös vezetőnk volt a magasztos cél megvalósításában, az irodalom, mely a régi tradíciók nemes művelésével iparkodik áthatni a magyar műveltségi életnek külföldről behozott kincseit. És nagy vigasztalás van abban, hogy Magyarországon csak annak az irodalomnak van igazi tekintélye, mely a magyar élet eredetiségeire támaszkodik. A nemzet lelke érzi, hogy műveltségünknek nem szabad elve-

irányuló összhangzatos együttműködésükben a technikai tudományok hatalmát mindennél jobban hirdetik.

Az Erzsébet hid vasszerkezetének sulya meghaladja a százezer métermázsát; és a hatalmas szerkezet minden része, a 12 métert meghaladó láncaktól az utolsó szögcsigáig a magyar vasipar terméke. Igazi nemzeti alkotás ez a hid s mint ilyen, arra van hivatva, hogy hirdesse a világnak a nemzet kulturális előrehaladottságát, a tudomány, az ipar és a munka hatalmas terfogalását, hogy tanúságot tegyen arról, hogy ebben az országban meg van az a szellemi és munka erő, mely egy modern állam boldogulásának legfőbb kelleke és hogy csak a töke megtermékenyítő hatására van szükség, mely az ország hatalmas természeti erőit a nemzet intellektuális és munka erejének segítségével kihasználva, az országot a kultúra azon fokára engedje, mely ezt említett tulajdonságainál fogva megilleti.

Nagy mértékben emeli az új hid a főváros szépségét azt a csoda szép látványt, mely a Duna parjairól társul a szemlélő elé. Büszke paloták és vadregényes hegyek között foglal helyet az acéloriás, közvetlen szomszédságában a Gellérthegy komor szikláinak. Mily megkapó ellentét! Az egyik a természeti erők hatalmas alkotása, mely évszázadek előtt tört ki a föld izzó mélyéből; a másik az emberi tudás, munka és vasakarat csodás műve.

Senki se mulassza el, ha fölmege a fővárosba megnézni az „Erzsébet hidját.”

Szives üdvözléssel
N.

szítenie maga alól a multak talaját s bár nem ellensége az idegen szellemi kincsekből való gazdagodásnak, szeretettel még is csak azt veszi körül, csak azt vallja igazán magáénak, ami magyar földön, magyar gondolatból, magyar érzelmekből termett.

A többi kötelesség a magyar nemzeté. Az egyeseké, a családoké, a társaságoké, a testületké, mindenkié. Azé a nagy és szabad társadalmi életé, mely nincsen szervezetekhez, szabályokhoz, hivatalos formákhoz kötve, de a mely nagyobb még az államnál is, mert hiszen minden az övé, még az állam is, mely az ő részére van teremtvé.

Csak dolgozni kell. Előbbre vinni a nemzeti nyelvet és gondolatot. Erőt szerezni a magyar érzelmeknek, izlésnek, nyelvnek, kifejezésnek, tudásnak és a magyar szokásoknak. A házbán is; az életnek még legsőbb nyilvánulásában is. A nyugat-európai s kivált a német kultúra csaknem ellenállhatatlanul nyomulnak keletnek. Azért helyt kell állanunk magunkért. Meg kell óvnunk magyar kultúránk eredetiségét és felsőbbbségét az idegennel szembe. A legkisebb idegen gondolatnak sem szabad megtelepednie országunk földjén annélkül, hogy nemzeti műveltségünkhöz alkalmazták volna. Vagyis mielőtt megmagyarosítottuk volna.

Nemzeti egységre való törekvésünk, művelésünk fejlettsége és eredetisége nélkül, csak gépies erő kifejtés. Őzét, tervet és lelket csak az lehel bele. Bent és kint levő ellenségeink sohasem fognak meghajolni politikai felsőbbbségünk előtt, ha csak annak a fején ott nem ragyog a fejlett, a hódító magyar kultúra glóriája.

Színészet.

Berki Ferenc színtársulat minden előadással újabb bizonyítékát adja annak, hogy becsületet igyekezett rászolgálni a folyton fokozódó pártolásra. Petrozsényi község és a közel vidék műpártoló intelligens közönsége a támasztható jogos igények mértékét fölülmuló követelményeket nem támaszt a színtársulattal szemben s megnyugvással konstatálhatjuk, hogy ugy a műsor, valamint az előadások teljesen kielégítik a közönség várákázását.

Szombaton Gárdonyi G. vigjátékát „Annuská”-t mutatta be a színtársulat szép számú közönség előtt. A czimszerepet Jászai Olga kreálta kedvesen és ügyesen. Aranyossy B. élénk és rokonszenves Sári volt. K. Pálfi mint kolduló barát diskkrét játékaival emelte az összevergő és mulattató előadás sikerét. Krassói törzsgyökerező jó szentesi földbírtokos, Recskey H. méltó partnere és Sárközi kifogástalan Tétény volt. A darab egyébként jól ment és tetszett.

Vasárnap Szigligeti Ede vonzó s kitűnő vigjátéka: „A lelencz” került színre telt ház előtt. Az előadás minden tekintetben sikerültnek mondható. K. Pálfi János találozón személyesítette a falusi rektort s Recskey Hermin diskkrét mérséklettel játszotta Sára szerepét. Jászai temperamentumos Erzsike s Aranyossy B. rokonszenves Julesa volt. Berki F. Bertókja jellemző alakítással vonta magára az érdeklődő közönség figyelmét. Krassói a kotnyeles falusi jegyző szerepében is rutinirt színésznék bizonyult. Sárközi rokonszenves ispan volt. Kisebb szerepeikben jók voltak: K. Pálfiné (Zsuzsanna) Szigethy Ibolyka (Poncsi), Beregi L. (Mathild) sőt az epizód szerepek is jól voltak betöltve.

Hétfőn „A kaméliás hölgy”-ben Jászai drámai erővel tett bizonyosságot szép tehetségéről. Ugyanezt mondhatjuk Berkiről, kinek Armand-ja erőteljes alakításban vitta ki az osztatlan tetszést. A többi szereplők különösen díszletes igyekezettel osztottak az est szép sikerében. K. Pálfi (Giray gróf) Krassói (Varville), Krassói Józsa (Nichette), Recskey (Prudence) K. Pálfiné (Olympe) sőt az epizód alakok is.

Kedden, egy kacagató bohózatot: „A bolondok házá”-n mulattott az eléggé telt ház közönsége, mely a színpadi képtelenségnek sem mondható boldogságot nem

ért rá kritizálni a nevetéstől is; a főszereplők: K. Pálfi J. (Ormay), Sárközi (Kőfoki) Krassóiné (Bájlaki Zolna) Somogyi K. (bankhivatalnok), valamint a kisebb és mellékalakok személyesítői mindvégig gondoskodtak arról, hogy a közönség jó hangulata le ne lóhadjon.

Szerdán K. Pálfi János jutalomjátékául „A doktor ur” került színre. A nézőtér nem telt meg egészen, bár a jutalmazott kitűnő Puzsér je megérdemelte volna, hogy telt ház gyönyörködje pompás alakításában. Berki találozón domborította ki dr. Sárkány szerepét. Jászai mint doktorné, Sárközi mint család, Somogyi mint ügyvéd-ségéd derekasan helyt álltak, Krassói Józsa szép és kedves Lenke volt.

Csütörtökön „A nagymama közepes számú közönség előtt került színre. A czimszerepet Recskey Hermin játszotta rokonszenvesen és korrekt felfogással. Berki bravuros nyug. ezredes, Szigethy Ibolyka ügyes és kedves Piroška, Jászai O. nagyon jó Mártha volt. K. Pálfi nyug. tábori lelkésze — mint minden alakítása elismerést érdemel. Krassóiné a növevelő intézet tulajdonos, Pozsonyi J. a nevelőnő szerepében kifogástalanok voltak és a többi szereplők is díszletes igyekezettel helyt álltak. Egy-két nyelvből elmaradhatott volna s a szerepek lelkiismeretes betöltése után el is marad. (Ez a megjegyzés a nőknek egyáltalán és az idősebb színészeknek nem szól.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Erzsébet emlékünnap.** Annak a rég megboldogult, de a magyar szívekben soha néhaivá nem válható felséges királyasszonynak emlékét elevenítik fel a petrozsényi állami iskolában f. hó 19-én, hogy legyen a kegyeletnek magva, mely megőrizze e szent nevet, időről-időre elvetve termékeny talajba, a jövő nemzedék veteményes kertjében szépen fejlődő ártatlan lelkekbe. 19-én d. e. 9 óratól 1/2 10-ig, tanítóik vezetése alatt részt vesznek a tanulók a felekezetek templomaiban tartandó istentiszteleten. Templomozás után az állami iskola nagy épületében: 1. Kovács József tanító vezetése alatt az iskola dalárdája elénekli a „Megdicsőült nagy királynénk” című gyászdalt. 2. Kapeza Margit tanítónő alkalmi felolvasása. 3. Erzsébet napján, Czobor Minkától, szavalja Vigh Mici VI. a tanuló. 4. Magányos könnyecse, szav. Borbély Borbála VI. o. t. 5. Erzsébet szav. Kiss Juliska VI. o. t. 6. Szánd meg Isten a magyart, — éneklí az énekkar. Erre a hazafias ünnepélyre a szülők és érdeklődők is megvannak hívva.

— **Elöléptetés.** Öfelsége a király első osztályú századosa léptette elő Pfeiffer Károly marosvásárhelyi századost. Kik rá mint nagy községünk egykori fiatal lakosára emlékeznek, bizonyára örömmel látják a vasszorgalom jutalmát.

— **Közigyelés.** Petrozsényi nagyközség elöljárósága f. hó 17-én d. u. 3 óratól kezdődőleg közgyűlésre hívta össze a képviselőtestületet. Tárgysorozat a következő:

1. 1903. év október 6-án megtartott közgyűlésben hozott határozatok végrehajtásáról jelentés.

2. Kósa Mihály községi képviselő által beadott, a községi iktatóba 5639 sz. a. beérkezett indítványának tárgyalása, — melyben az üresedésben levő község irnoki állást megszüntetni és egy új jegyzői állás szervezését kimondani kéri.

3. Dombora László nyugalmazott jegyző kérésének folytatódó tárgyalása, és ez ügyben f. é. október 6-án megtartott közgyűlésen 96 számú előadványban foglalt előterjesztésre az érdemi határozat meghozatala, ugy tovább: ezzel kapcsolatosan Kantner János községi képviselő által a községi iktatóba 5463 sz. a. beadott indítványának tárgyalása.

4. A községi közegészségügyi bizottság jegyzőkönyvi kivonatának felolvasása és határozat hozatal a nyilvános ürsek felállítására tárgyában.

5. Az országos magyar bányászati és kohászati egyesület közszűnő levelének felolvasása.

6. Járási főszolgabíróaság 5699/903 sz. a. kelt rendeletének, ezzel kapcsolatosan a községi elöljáróság intézkedésének bejelentése, mely szerint Erdős László állami állatorvost a község állatorvosi és vágóbiztosi — husszemle teljesítésével f. év végeig megbízta.

7. Járási főszolgabíróaság 2457 sz. a. kelt rendlete a dögter kijelölés és berendezése tárgyában, ezzel kapcsolatosan az elöljáróság és községi közegészségügyi bizottság véleményének tárgyalása, állathulla égető kemozene beszerzésére vonatkozólag.

8. Elöljárósági előterjesztés a községi tulajdont képező kórház és gyepmesteri lakásnál teljesített javítás és építkezés tárgyában és a felmértült költségeknek jóváhagyása.

9. Előljárási előterjesztés, mely szerint a törvényhatósági közgyűlés 632/903 sz. a. kelt határozattal a 120.000 korona községi kölcsön felvételét jóváhagyta, és bejelentése az előljárási részéről a már tett, és a további intézkedés és teendőkre vonatkozó felhatalmazás megadása iránt.

10. Előljárási előterjesztés Szmekál Ferencné petrozsényi illetőségű közegélyre szorult elmebeteg ellátására vonatkozólag.

11. Junger Samu petrozsényi lakosnak községi iktatóba 6096 sz. a. beérkezett kérésének tárgyalása, az ő és Herman Adolf háza között levő térnek utca és nyilvános közlekedési útjá leendő átengedése és kimondása tárgyában.

12. Előljárási előterjesztés a község részére szükségelt nyomtatványok, írószerek, irodaszekők, továbbá az utca és irodák világítására szükséges világító anyag szállításának biztosítása tárgyában, és a kiírt pályázati hirdetménynek bejelentése, a jóváhagyás kinyerése iránt.

13. Schreiner József községi képviselőnek a községi iktatóba 6118 sz. a. az ebadó, 6119 sz. a. gyümölcsfaiskolának, 6128 sz. a. Petrozsény és Livazény községek között eddig közösen ismert országos és hetivásár tartásra vonatkozó közösség megszűntetése, végre 6130 sz. a. a marhaleveleknek jövőben miként leendő beszerzése és kezelésére vonatkozólag beadott írásos indítványának előterjesztése és külön-külön leendő tárgyalása.

14. Andreics János kir. bányatanácsos, bányagazgatónak a községi iktatóba 6132 sz. a. beadott indítványának tárgyalása, mely vonatkozik:

a) M. kir. bányaiskola, b) felső kereskedelmi iskola, c) kisdudóvoda, d) adóhivatal, e) járásbiróság telekkönyv f) szolgabírói hivatal, g) községháza, h) határrendőrség és i) egy es. és kir. vadászszázalójának Petrozsény községben leendő elhelyezése és a szükséges épületek létesítése.

15. 1904. évre vonatkozó községi közmunka összeírás tárgyalása és a váltásdíjak megállapítása.

16. A községi új közbághid építése felől Sternberg Bertalan és Katona Sándor építővállalkozókkal megkötött építésre vonatkozó vállalati szerződésnek bemutatása, elfogadása és jóváhagyása iránt.

— Kossuth Lajos születésének századik évfordulója alkalmából tartott képviselői közgyűlésen, Polgár Lajos indítványa alapján elhatározott, hogy a Salgótarjáni bányatársulattól vásárolt telket Kossuth Lajos térnek, a fútezt pedig Kossuth Lajos utcának nevezik el. A diszes márványtáblák elkészültek s már ott is díszlenek a Dr. Rosenberg Ignác palotájának a sarkán, ki nemcsak szívesen beleegyezett, hogy háza falába illesztessék a két tábla, hanem készséggel magára vállalta az egyik tábla készítése és elhelyezési összes költségeit. Most már arra kell törekedni, hogy a diszes tábláknak megfelelően a tér is díszítsék. A csatornák vizét kellő helyen le kell vezetni; egy — esetleg két sorfát még ez őszön ültetni s a tér szegletére a tervezett diszes vásárcsarnokot minél előbb felállítani.

— A „Közérdek” október 18-án kelt 19. számában olvassuk: „Hátszeg... Magyarország városai között a legeslegutolsóbb helyet foglalja el... a város, mely közel 100 községnek természetes és tényleges gőcpontja még csak egy jól szervezett elemi iskolával sem rendelkezik, minek folytán nevelés ügye valóban siralmas.” És hogyan kíván Hátszeg értelmisége e szűgyenletes állapotot segíteni? A K-ben, 22 szám Napi hírek rovata, újból olvassuk: „... egy középiskolát” létesíteni a tanácsteremben f. hó 1-én az összes értelmiség megjelent. Rísum teneatis. Eszünkbe jut Akósfalva, a Légrády ur válszótó kerületének központja, hol az ev. ref. hiten levők temploma annyira roskadozó állapotban volt, hogy ablak nélkül is fényeskedett benne a nap és hold s ha esett az eső a hűvek a szabad ég alá vonultak; még a legöregebb emberek sem emlékeztek, hogy mikor volt azon reperaczió. A hűvek buzgósággal lévén elelve a lelkiekben elhatározták, hogy építenek egy új templomot; gyűjtötték is a pénzt nagy szorgalommal, de még se tellett a tornyos templomra. Újból összeültek s elhatározták, hogy építenek legalább egy tornyot, fel is építették; az isten ígését pedig Szent Benedeken hallgatták. A templom, talán, maig sem épült fel. A kinek nincs kenyere miért nem eszik kalácsot? Sapienti satis est.

— Apagyilkos. Az az istenverte pálinka mily sok embereknek okozta már megromlását, tönkremenését s folyó hó 13-án este 7 órakor Vojnyásza Florea liv-

zenyi községi esküdtnék halálát is. Együtt ittak ő és Péter nevű fia egész délután. Hazamenőben betértek a Kohn Lázár faluvégi korcsmájába még egy altatóra. Itt az apa elkezdte korholni fiát, sőt botjával rá is ütött. Erre a fiu oly szerencsétlenül sujtott egyet vaskarikás botjával, — a mint ők mondják önvédelemből — az öreg fejére, hogy az rögtön összeesett. Székére tették, hazavitték, a hol egy fél óra múlva megkezdte az örökálmot. — A gyilkos fiu megszökött. Gonosz tetteivel 7 kiskoru testvérének rabolta el kenyérkeresését. — Jó szolgálatot tennének az arra hivatott közegek, ha fokozott eréllyel folytatnák a beözönlő vidéki és helybeli öslakosok bunkos botjainak elszedését s megsemmisítését.

— Hamisított postautalványok. A soproni posta- és távirdaigazgatóság kerületében egy, eddig ismeretlen egyén két helyen is követett el csalást hamisított postautalvánnyal, oly módon, hogy az utalvány kifizetések postahivatali zárjele után megjelent egy-egy kereskedőnél s az illetőt sürgős pénzülszükségről szóló hazugsággal reá birta a hamisított utalvány összegének kifizetésére. — Szíveskedjék a tekintetes szerkesztőség erre az esetre becses lapjának közérdekű közleményekre szánt helyén a községnek figyelmét felhívni, nehogy a csalónak sikerüljön másokat is megkárosítani.

Kolozsvár, 1903. november 9-én.

Vuchetich,
posta- és távirdaigazgató.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós.

Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

NYILTTÉR.

„Fodor L. Lajos országosan és nálunk is előnyösen ismert fogművész tisztelettel tudatja, hogy fog műtermét november 1-én Kerepesi ut 65 szám alá (a Központi pályaudvar közelében) helyezte át.

Egyben értesíti Petrozsény és vidéke n. é. közönségét, hogy jövő évben február hóban 8—10 napi működésre ismét ide érkezik.”

HIRDETÉSEK:

1600 szám.
1903 vhtói.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti V. kerületi kir. járásbírósnak 1901 évi Sp. XII 477/3 számú végzése következtében Dr. Fuchs Adolf

budapesti ügyvéd által képviselt Hausner József budapesti lakos javára, Rűder Jakab livazényi lakos ellen 220 korona s. jár. erejéig 1901 évi november hó 28 napján fogauatósított kielégítési végrehajtás után le- illetve felülfoglalt és 640 koronára becsült következő ingóságok u. m.: szobabutorzat, 2 kocsi és egy szán nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbírósnak 1903 V. 814/4 számú kiküldő végzése folytán 220 kor. hátralékos tökekövetelés, ennek 1900 évi november hó 4-ik napjától járó 5% kamatai, — váltódíj és eddig összesen 90 kor. 47 fil- lérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Livazény községben végrehajtást szenvedő lakásán 1903. évi november hó 18 napjának d. u. 2 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nem nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

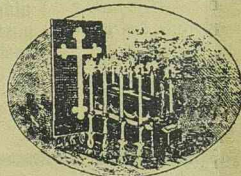
Kelt Puj, 1903 évi október hó 29-én.

Br. Bánffy Albert,
kir. bír. végrehajtó.

Szám 1532/1903
végrehajtói.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1901. évi 6540 polg. számú végzése következtében Dr. Schul Győző szászvárosi ügyvéd által képviselt Szászvárosi takarékpénztár javára, Héjjas József, Kohn Lázár, Oprea János petrozsényi lakosok ellen 714 kor. s járuléka erejéig 1902 évi december hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le- is felülfoglalt és 3022 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok, varrógép, 2 hordó bor, 1 hordó pá-

Sárosy József

Első Temetkezési Vállalat.

Petrozsény

elvállal mindenféle temetéseket vidéken is és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig

A „TEMETKEZÉSI VÁLLALAT” Petrozsényben raktáron tart dús választékban érc- és fakoporsókat, továbbá finom nickkoporsókat, sarkop- hágot, mindenféle szemfedeleket, érc-, mű-, és élővirág koszorúkat, szallagokat, viasz- és szurok fáklýákat. Fakoporsók 2 kortól kezdve feljebb, érckoporsókat gyermekeknek 14 kor- nától feljebb, nagynak 1 öl nagyságban 70 kor- tól feljebb 400 koronáig. Diszes öntöttvas sirke- resztet, sirkerítéseket ugyszintén márvány sir- emlékeket.

A „TEMETKEZÉSI VÁLLALAT” Petrozsényben

elvállal kápolnák, termek, szobák bevonását gyászszal, hullák elszállítását és hozatalát, szó- val minden a temetéshez szükségeltető kel- lékekkel.

Sürgőnyezim: Első Temetkezési Vállalat Petrozsény.

A gyászeset megtörténtével, a hozzátartozók bármilyen módon tett értesítésére — vidékre is — a lehető legrövidebb idő alatt a vállalat meg- bizottja tiszteletét teendi a rendelmény átvétele végett és gondoskodik annak gyors és pontos kiviteléről.

„TEMETKEZÉSI VÁLLALAT”

Petrozsényben

gyászszalmák és gyászfátyolok nagyraktára.

Gyászruhák hölgyek és urak számára 12 óra alatt elkészítettnek.

A legcsekélyebb rendelménynél is gyors és pon- tos kiszolgálás biztosítottatik.

linka, 8 zsák liszt, zongora és könyvek nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíróság 1903. V. 914/4 számú kiküldő végzése folytán 714 kor. — fill. tökekövetelés ennek 1902 évi február hó 22-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 108 kor. 85 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Petrozsény községben fent megnevezett végrehajtást szenvedők lakásain leendő eszközlésére 1903. december hó 2-án délelőtt 11 órakor határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nem nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Megjegyeztetik, hogy a teljesített fizetések az árverés napján levonatni fognak.

Kelt Puj, 1903. október hó 15.

Br. Bánffy Albert,
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 61.03/903.

Petrozsény nagyközség elöljáróságától.

Pályázati hirdetés.

Petrozsény nagyközség képviselőtestületének határozata folytán alóírt eljárás a képviselőtestület jóváhagyásával a jövő 1904 évben esetleg három éven át a község részére szükséges különféle nyomtatványok és irodaszerek szállításának biztosítását óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb december hó 1-énének déli 12 óráig beküldendők.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, a megközelítő mennyiség, ugyancsak az általános feltételek a községi elöljáróságnál megtekinthetők.

Petrozsény, 1903 november 7-én.

Varjassy István,
jegyző.

Nagy Miklós,
bíró.

Hitel nyújtok

1-2-3 évre (kamat nélkül): városok, községek, megyék, vízszabályozó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek.

A hitelnyújtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik.

Kiváló szerencse Töröknél! Felülmulhatatlanul

kedvez főarudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyeremény-nél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a **3 legnagyobb nyereményt és pedig:**

a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. számú sorsjegyre,
a 100.000 " főnyereményt a 74366. " "
a 90.000 " " a 109780. " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény
jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát
sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben
1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,
1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à
80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000,
1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 3 à 20.000,
8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb;
összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000
korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — 75 v. kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 v. kor. 3.—

1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

folyó évi november hó 19-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután a huzás e napon kezdődik.

TÖRÖK A. és T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a I. fiók: Váci-körút 4/a.

II. fiók: Múzeum-körút 11/a. III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.

Rendelővel levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben) utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm.) A nem tetsző törölendő
mellékelem bankjegyekben (bélyegekb.))

Pontos cím:

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/1 palack 5 korona 1/2 palack 2-60.

10 palack megrendelésénél 10% engedmény.

Petrozsényben kapható Klein Mór örökösei fűszerkereskedésében.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

45-52